

Kas vecākiem jāzina, ja bērns skatās videospēļu tiešraides?

ZIŅU IZDEVUMS #52

ŠAJĀ IZDEVUMĀ

- Oktobrī tiek atzīmēts Eiropas Kiberdrošības mēnesis
- 8 padomi kiberdrošībai
- 5 padomi vecākiem, ja bērns skatās videospēļu tiešraides
- Piesakies dalībai pasākumā Rīgas pilī "Mana Latvija – reālā un tēls medijos"
- Veselības inspekcijas rekomendācijas "Drošai un veselībai nekaitīgai moderno tehnoloģiju lietošanai bērniem"
- IREX tiešsaistes kurss medijpratībā "Very Verified"
- TV3 raidījums "Zilonis studijā" – Kad atļaut un kur ierobežot viedierīču lietošanu?
- 27. oktobrī seko līdzī *Safer Internet Forum 2022* tiešraidei

EIROPAS
KIBER-
DROŠĪBAS
MĒNESIS

OKTOBRIS EIROPAS KIBERDROŠĪBAS MĒNESIS

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par kiberdrošības jautājumiem, oktobris jau desmito gadu pēc kārtas ir pasludināts par Eiropas kiberdrošības mēnesi. Informācija par Kiberdrošības mēneša iniciatīvu Eiropā pieejama tīmekļa vietnē www.cybersecuritymonth.eu un iespēja ikvienam aizpildīt [zināšanu pārbaudes testu](#) angļu valodā, lai pārbaudītu savas kiberdrošības zināšanas.

VAIRĀK ŠEIT >

8 PADOMI KIBERDROŠĪBAI OKTOBRIM

Ņemot vērā, ka visu oktobra mēnesi Latvijā tiek aktualizēta kiberdrošības nozīme, aicinām ikvienu interneta lietotāju, jo īpaši, bērnus un jauniešus, vairāk pievērst uzmanību savai drošībai internetā un jautājumiem, kā sevi pasargāt interneta vidē. Drossinternets.lv **piedāvā astoņus vienkāršus kiberdrošības padomus, kuri noderēs, lai ikdienā rūpētos par savu drošību internetā. Aicinām izdrukāt padomus un izvietot skolā, klasē vai pie ziņojumu dēļa bibliotēkā, jauniešu centrā, izplatīt vecākiem un dalīties ar tiem internetā.**

PADOMI ŠEIT >

EIROPAS
KIBER-
DROŠĪBAS
MĒNESIS

8 padomi kiberdrošībai

OKTOBRIS
#CyberSecMonth
#ThinkB4UClick

**JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!**

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā:
zinojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

5 PADOMI VECĀKIEM, JA BĒRNS AIZRAUJAS AR SPĒLĒM UN SEKO GEIMERIEM-INFLUENCERIEM

Geimeri influenceri – Kas viņi ir un ko dara? *Minecraft*, *Twitch*, *Roblox*, *Fortnite* un citas spēļu un ar spēlēm saistītās platformas ir populāras bērnu un jauniešu vidū. Kam pievērst uzmanību, ja bērns interesējas un skatās internetā, kā populāri spēlētāji tiešraidē spēlē šīs spēles? Un kam pievērst uzmanību, ja bērns pats aizraujas ar spēļu spēlēšanu, stundām ilgi tur pavadot laiku? *Geimeri jūtuberi/influenceri* (bērni un jaunieši viņus arī sauc par *streameriem* – no angļu val.) ir **personas, kas daudz laika pavadā, spēlējot vai mācoties par spēlēm**. Šīm personām internetā ir daudz sekotāju, no kuriem ļoti liels skaits ir bērnu un jauniešu.

Drossinternets.lv izveidojis materiālu, kurā **sniedz vecākiem vairāk informācijas par šo tēmu un praktiskus padomus, kā pasargāt bērnu, kam pievērst uzmanību** un kā panākt, ka bērns kritiski vērtē un neietekmējas no influenceru publicētā satura un šīs personas kanālā sniegtās informācijas.

Padomu materiālā skaidrotas tādas problēmas un riski kā:

- ❗ **Bērniem nepiemērots saturs un reklāmas**, kas ietvertas 'geimeru' (streameru) video. Tas bieži paredzēts tikai pieaugušo auditorijai, jo nereti ietver alkohola, cigarešu reklāmas un dažādu pakalpojumu pieaugušajiem;
- ❗ **Bērna privātuma jautājumi** un pārkāpumi internetā pret nepilngadīgajiem;
- ❗ **Naidīga valoda** un citu aizvainošana spēļu platformās;
- ❗ **Iepirkšanās un "geimeru" atbalstīšana ar ziedojumiem** un virtuālām emocijām, kā rezultātā bērni iztērē daudz naudas;
- ❗ **Influencera popularizētais dzīvesveids**, kas bērniem ir nesasniedzams un neatbilstošs.

❗ Nepatiesa un pat viltus saturu izplatīšana – influenceru izteiktie apgalvojumi un sniegtā

informācija, kā arī izveidotie foto un video, lai gūtu daudz sekotāju un lielu popularitāti.

Izvērtējot un apzinot riskus, materiālā ietvertie padomi palīdzēs vecākiem izprast un mudinās pievērst uzmanību bērna drošībai spēļu un ar tām saistītajās vidēs

- ✓ Pārrunājiet ar bērnu spēļu tēmu, aktualizējot jēgpilna satura izmantošanu un privātuma jautājumus;
- ✓ Uzraugiet bērna aktivitātes internetā;
- ✓ Iedziļinieties influenceru izplatītajā saturā, ko bērns skatās ikdienā;
- ✓ Iestatiet bērna kontā satura filtrus, ierobežojumus un citus privātuma iestatījumus, ko piedāvā spēļu platformas un YouTube video resurss.

⚠ Ziņojiet un brīdiniet citus gadījumos, kad pamanāt influenceru nēgodprātīgu un nelikumīgu rīcību.

i Papildus aicinām vecākus iepazīties arī ar **ceļvedi vecākiem "Bērns un spēles internetā"** [šeit >](#)

PADOMI ŠEIT >

PIESAKIES DALĪBAI PASĀKUMĀ RĪGAS PILĪ "MANA LATVIJA – REĀLĀ UN TĒLS MEDIJOS"

Uzsākot UNESCO Pasaules medijpratības un informācijas pratības nedēļu Latvijā, kā arī gatavojoties Latvijas Republikas proklamēšanas 104. gadadienai, **Latvijas Valsts prezidents Egils Levits** aicina jauniešus, studentus, skolotājus, bibliotekārus uz diskusiju "Mana Latvija – reālā un tēls medijos". Pasākums notiks **2022. gada 24. oktobrī plkst. 11.00–13.00 Rīgas pils Svētku zālē**. Lūdzam reģistrēties dalībai līdz **21. oktobrim** <https://ej.uz/MedijpratibasNedela>

Diskusijā "Mana Latvija – reālā un tēls medijos" Valsts prezidents kopā ar jauniešiem – debašu dalībniekiem – un pasākuma viesiem meklēs atbildes uz būtiskiem jautājumiem – kā mediji ietekmē mūsu domas, uzskatus par Latviju un nozīmīgiem notikumiem? Kā izplatītie stereotipi, aizspriedumi par Latviju, latviešu valodu, valsts veiksmeš un neveiksmeš ietekmē mūsu uzskatus un rīcību dažādās situācijās? Kāds ir mērķis par Latviju izplatītajai dezinformācijai un manipulācijai saturam? Kā, sastopoties ar

dezinformāciju, jārikojas medijpratīgam Latvijas iedzīvotājam?

Sarunu vadīs stratēģiskās komunikācijas eksperte **Elna Lange-Ionatamishvili**.

Debates tiek rīkotas sadarbībā ar valsts un nevalstiskā sektora organizācijām, kas strādā medijpratības politikas un ieviešanas jomā, – globālo attīstības un izglītības organizāciju "IREX" un Latvijas Drošāka interneta centru (Drossinternets.lv).

VALSTS PREZIDENTA IELŪGUMS ŠEIT >

REĢISTRĒTIES ŠEIT >

**JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!**

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā: zinojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**

VESELĪBAS INSPEKCIJAS REKOMENDĀCIJAS “DROŠAI UN VESELĪBAI NEKAITĪGAI MODERNO TEHNOLOĢIJU LIETOŠANAI BĒRNIEM”

Lai modernās tehnoloģijas bērniem būtu palīgs, nevis apdraudējums, būtiska ir jēgpilna laika pavadīšana, lietojot modernās tehnoloģijas, piemēram, lai skatītos izglītojošus video vai kopā ar bērniem spēlētu videospēles, kā arī, lai atbildētu uz bērnu jautājumiem, izskaidrotu atbildes, tādējādi veicinot kādas tēmas apgūšanu.

Lai gan mobilās ierīcēs bērni attīsta radošumu un iztēli, **tomēr viņi arī ir pakļauti riskam iegūt dažādas veselības problēmas.** Tādēļ Veselības inspekcijas izveidotā starpnozaru darba grupa ir izstrādājusi **“Rekomendācijas drošai un veselībai nekaitīgai moderno tehnoloģiju lietošanai bērniem”.**

Rekomendāciju pilnais teksts [šeit >](#)

INFOGRAFIKA ŠEIT >

IREX TIEŠSAISTES KURSS MEDIJPRATĪBĀ “VERY VERIFIED”

Kas ir mūsdienīga mediju vide? Ko tu ar to saproti? Mācīsimies kopā atpazīt savus mediju patēriņa paradumus un galvenos informācijas veidus, ar kuriem sastopamies ikdienā.

Tiešsaistes kursu medijpratībā “Very Verified” izstrādājusi ASV Valsts departamenta Baltijas Medijpratības programma, ko īsteno globālā attīstības un izglītības organizācija IREX.

Šis kurss radīts mediju patērētājiem Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, lai palīdzētu izvērtēt informāciju un identificēt dezinformāciju.

Mācību kurss paredz 3 mācību līmeņus, kuršu mācību materiāli apkopoti tiešsaistes kursu “Very Verified” vietnē, ietverot aprakstus un vizuālos materiālus, detalizētus video un rakstus, papildinātus aprakstus un intervijas.

Vairāk informācija [šeit >](#)

REĢISTRĒJIES >

Kursa ietvaros izstrādāti trīs izglītojoši video par tādām medijpratības tēmām kā:

- Informācijas burbuļi [šeit >](#)
- Kognitīvās noslieces: Kas tās ir un kā ietekmē mūs? [šeit >](#)
- Boti un troļļi [šeit >](#)

JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņo par pārkāpumiem internetā: zinojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

TV3 SARUNU RAIDĪJUMS "ZILONIS STUDIJĀ" – KAD ATĻAUT UN KUR IEROBEŽOT VIEDIERĪČU LIETOŠANU?

Drossinternets.lv piedalījās jaunajā TV3 sarunu raidījumā "Zilonis studijā", Pie sarunu šova vadītāja Oskara Lepera viesojās Maija Katkovska, kas stāstīja, **kā bērnus pasargāt no pāridarījumiem**. Tāpat viesu vidū bija Lelde Žuka, kas saviem bērniem maksimāli ierobežo telefonu un televizoru lietošanu, TV un radio personība Māris Grigalis, kas audzina dēlus, meklējot zelta vidusceļu mūsdienu tehnoloģiju izmantošanā, kā arī bērnu psihoterapeite, kas strādā ar datoratkarīgajiem, Karīna Beinerte.

[SKATIES ŠEIT >](#)

SKATIES EIROPAS DROŠĀKA INTERNETA FORUMU Š.G. 27.OKTOBRĪ

Drošāka interneta forums (Safer Internet Forum [#SIF2022](#)) ir nozīmīga ikgadēja starptautiska konference Eiropā, kurā tiek veidotas politikas veidotāji, pētnieki, tiesībsargāšanas iestādes, jaunieši, vecāki un aprūpētāji, skolotāji, NVO, nozares pārstāvji, eksperti un citi ar tehnoloģiju un interneta drošības

jomu saistīti dalībnieki, lai **apspriestu jaunākās tendences, iespējas, riskus un risinājumus, kas saistīti ar bērnu drošību tiešsaistē un interneta padarīšanu par labāku vietu un veicinot bērniem drošāku interneta vidi.**

Šī gada forums notiks hibrīdformātā **ceturtdien, 2022. gada 27. OKTOBRĪ** par tēmu Digitālā desmitgade bērniem un jauniešiem: BIK+, lai aizsargātu, iedrošinātu un cienītu!

Forums pieejams dalībniekiem, kuri būs iepriekš reģistrējušies.

[FORUMA PROGRAMMA UN REĢISTRĒŠANĀS SAITE >](#)

**JAUTĀ UN
ZIŅO MUMS!**

Jautā mums: info@drossinternets.lv | Ziņoj par pārkāpumiem internetā: zinojumi@drossinternets.lv vai caur Drossinternets.lv Ziņojumu formu
Par izbraukuma nodarbībām skolās: nodarbibas@drossinternets.lv.

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**